

• MARKKULAN *Viesti* •

Markkulan sukuseuran jäsenjulkaisu numero 41, marraskuu 2013

Markkulan Sukuseura ry

Lauttasaarentie 20-22 C 51, 00200 Helsinki

markkulan.sukuseura.ry(at)gmail.com

Hallitus

Aino Guttorm

Puheenjohtaja
Helsinki

Sami Lehtonen

Varapuheenjohtaja, sukututkija
Espoo

Kirsti-Liisa Orasmaa

Sihteeri, jäseneksi ilmoitautumiset
Helsinki

Jukka Orkola

Taloudenhoitaja
Hämeenlinna

Sakari Ponsimaa

Arkisto, tuotetori, sukututkija
Helsinki

Aino Vainio

Jäsenrekisterin ylläpitäjä
Jokioinen

Mauri Nieminen

Sukututkija
Järvenpää

Pekka Peltotalo

Markkulan Viestin päätoimittaja
Janakkala

Kirsi Lindfors

Markkulan Viestin taittäjä,
kotisivujen ylläpitäjä
Loppi

Hallituksen varajäsenet

Jarmo Haapaniemi, Helsinki

Ari Malmberg, Kirkkonummi

Ulla Rauhala, Helsinki

Muut toimihenkilöt

Kauko Korpela

Toiminnantarkastaja, Loppi

Anja Korpela-Ahola

Varatoiminnantarkastaja, Vihti

Raimo Markkula

Sukututkija, sukutietokannan ylläpitäjä
Kuru

Pankkiyhteys: Hämeenlinnan Seudun Osuuspankki FI83 5680 0020 1859 36, BIC: OKOYFIHH

Kotisivut <http://sites.google.com/site/markkulansuku/>

• MARKKULAN • *Viesti*

Päätoimittaja:

Pekka Peltotalo, Janakkala
0400 304 261, ptalo(at)armas.fi

Taitto:

Kirsi Lindfors, Loppi
040 768 8411, kirsi.lindfors(at)gmail.com

Painopaikka:

Tikkurilan Paino Oy

ISSN 1239-1123

Kansikuva:

Kesäretkeläisiä Suomenlinnan kirkon portailla
Sakari Ponsimaa

Markkulan sukuseuran jäsenlehti. Ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. 20. vuosikerta.

Rakentamista ja purkutöitä

puheenjohtaja Aino Guttorm

Olemme rakentaneet uutta mökkiä Pusulan metsiin viimeisen puoli-toista vuotta. Rakentaminen on viimein loppusuoralla, lopputarkastuskin tuli jo pidettyä pienin huomautuksin.

Rakennusluvan ehtoihin kuului vanhan mökin purkaminen. Nyt sekin on tehty, pala palalta. Välillä vanhan mökin tyhjennys ja purkaminen on tuntunut raskammalta kuin rakentaminen, tuntui siltä kun hävittäisin historiaa. Vanha mökki oli junanvaunu, joka oli rakennettu Pasilan konepajalla vuonna 1933. Tuolloin isoisänikin oli siellä työssä, tosin konepajan valimossa.

Meidän vaunumme oli puurakenteinen, samanlainen rakenteeltaan kuin puiset matkustajavaunut, ovi joka nurkassa ja päädyissä, lisäksi väliovet osastojen välillä. Tämä vaunu oli tehty alunperin työkunta-vaunuksi tai muutettu myöhemmin matkustajavaunusta työkuntakäyttöön. Vaunu kulki kolmisenkymmentä vuotta junien mukana, pääasemapaikkanaan Riihimäen varikko. Muistona tästä ajasta autotallin vintistä löytyi taulu, jossa oli luetteloitu työkunnan jäsenet tehtävineen varikon päällikön allekirjoituksella varustettuna. Kymmenen henkeä asui vaunussa työmatkoillaan ja vaunun perällä oli verstaas. Vaunu oli hyvin varustettu, varusteina oli kamina, vesiboileri, kaasupalot ja jopa vesiklosetti, suoranaista ylellsyyttä kolmekymmentä- ja neljäkymmentälukujen asumisessa saatikka työmaalla. VR oli edistysellinen työpaikka!

Viisikymmentä vuotta sitten VR myi tarpeettomaksi käynnyttä kalustoaan pois ja silloin isotätini puolisoineen ostivat kyseisen vaunun. Teli jäi VR:lle ja vaunurunko lähti väliaikaisilla kumipyörillä kuusikkoiselle viimeiselle asemalleen ja uudet omistajat asettivat vaunurungon keskelle tonttia valetujen pilarien päälle. Vaunun piti olla väliaikainen mökki, heillä oli tarkoitus rakentaa talo tien reunaan ja myöhemmin suunniteltiin kesämökkiä samoille paikoille. Aika juoksi juoksuaan, suunnitelmat muuttuivat, mutta vaunu palveli hyvin kesämökin virasaan. Pyöreäpäätynen junakatto vuoti aina vain enemmän ja lopulta junanvaunu laudoitettiin päältä mökin näköiseksi ja rakennettiin peltinen manan majakatto. Isäntä oli siirtynyt jo aiemmin manan majoille ja isotäti päätti yhdeksänkymmentä täytettyään luopua mökistään jolloin ostin kaiken tavaroineen päivineen. Isotäti halusi mökiltä itselleen vain nuorena kutomansa ryijyn, kaikki muu tavara jäi mökkiin, saunalle ja autotalliin.

Ensimmäiset vuodet ihmettelimme kaikkea, mitä omistukseemme oli siirtynyt, taisi siitä monta jätösäkkiä ja roskalavallinenkin lähteä kaikenlaista. Raivasimme pihaa, joka oli metsittynyt ja suunnittelimme vaunun korjausta ja lisärakentamista. Vesiklosetti oli poistettu vaunusta heti sen tullessa kuusikkotontille, koska vesi kannettiin kaivosta, kaasupalot oli vaihdettu sähköön kuusikymmenluvulla, kaasuputket palvelivat kastelujärjestelmänä kasvimaalla ja niitä löytyi aina lapiohommista, kaminan tilalla oli puuhella ja huonejärjestystä oli muutettu enemmän mökkikäyttöön sopi-

Sisällys

Rakentamista ja purkutöitä	3
Sodan karua kieltä kauniilla käsialalla.....	5
Sukuhaarojen yhteyshenkilöt.....	7
Merellinen kesäretki	8
Sukututkijan käytänteet.....	12
Sukuseuran uudet kotisivut	12
Kustaa Paturin runolauluja tutuksi.....	13
Eräs sukutapaaminen v. 1913.....	14

Lopen Harmonikat: Satu vain	15
Martta Elinan tarina	16
Ilola-seminaari 2014	17
Vanhoja kuvia.....	18
Korttipostia 110 vuoden takaa	20
Perhetapahtumat.....	21
Tuotetori.....	22
Jäseneksi ilmoittautuminen.....	23

vaksi. Lattia notkui, hiiret juoksivat päätyeteisessä ja ikkunoiden alta puhalsi tuuli sisään. Lopulta päädyttiin uuden mökin rakentamiseen, sinä vuonna kun isotäti olisi täyttänyt sata vuotta.

Tänä keväänä, kun uudessa mökissä saattoi jo asua ja vielä kesälläkin lajittelin vähän väliä vanhan vaunumökin keittiössä tavaroita, jotka eivät päässeet uudelle puolelle. Keittiössä oli ollut täydellinen varustus, jäljelle jäi muun muassa alumiinisia lusikoita ja eri vuosikymmenten emalisia astioita sekä lohkeilleita puukauhoja. Keittiön kalustoon kuului melkein täydellinen Arabian astiasto, joka tietysti muutti uudelle puolelle. Astiasto oli isotädin häälahja ensimmäisestä avioliitosta, sitä ei sopinut käyttää kaupungissa, mutta maalla se kelpasi isännällekin, siellä se ei varmaan muistuttanut vaimon ensimmäisestä puoliosasta niin paljoa. Vaunumökin entisen vesiklosetin nurkassa, josta sittemmin tehtiin komero, oli laatikko, johon olin säilönyt isotädin peruja olevia papereita. Sieltä löytyi kaksikin toteuttamatonta suunnitelmaa, ensin asuintalosta ja myöhemmin mökistä rakennuslupineen. Oli myös kirjoitettuja ja kortteja isotädille äidiltäni, mummoltani, hänen sisaruksiltaan ja kälyiltään, kesäisiä tervehdyksiä tuttavilta eri puolelta Suomea, minäkin olin kirjoittanut terveisiä muutaman kortin verran. Sydäntäni riipi, kun muistin kaikkia kirjeissä mainittuja vanhoja tapahtumia ja iloisia hetkiä isotädin luona. Mummun sisarukset kulkivat mielessäni sellaisina, kuinka heidät muistin, äidin kaunis Tampereen Ulla-serkku kiharoineen, minun mummuni hienorouva –hatussaan isotädin syntymäpäivillä. Muistin isotädin hienot kultareunaiset ruusukuviiset porsiinikahvikalustot, joista viimeiset päätyivät mökkikupeiksi, nyt heittelin vihon viimeisiä säröisiä lautasia kaapista roskiin.

Mietin monet kerrat, kuinka voisin säilyttää kaiken, mitä vanha mökki piti sisällään. Vaatteista osa haisi tunkkaiselle, ne olivat pois muodista, mutta kuljetin muovikassikaupalla kakenlaista kaupunkiin puhdistettavaksi ja pestäväksi. Entisen isännän teknillisen koulun oppikirjojakin löytyi melkein laatikollinen, mukana oli Helsingin kaupungin liikennelaitoksen henkilökuntatiedotteita 1950- ja 1960 – luvuilta, kellastuneita ja reunoistaan käpristyneitä, Slev-lieden käyttöohje ja ties mitä

muuta. Olin säilyttänyt kaikkea jo vuosikymmenen ja siirrellyt sitä kaapista toiseen. Nyt oli pakko luopua suurimmasta osasta. Katselin museoiden nettisivuja ja kysyinkin jostain, mitä museot ottaisivat vastaan. Junamuseo olisi etsinyt sinisillä kukkasilla koristettua vesiklosettia, muuta junatavaraa heillä kyllä oli yllin kyllin, he eivät missään nimessä tarvinneet sellaista tavaraa, joka oli ollut viisikymmentä vuotta vaunun alla tai autotallin vintissä. Muutenkaan museot eivät pääsääntöisesti halua lisää tavaraa eikä sitä ainakaan saa tuoda museoille sopimatta asiasta etukäteen. Museoilla on liikaa tavaraa, kiitos vain kiinnostuksestanne, oli viesti. Lopulta yritin myydä nettitoreilla ja kaupan ilmoitustaululla kaikenlaista, mutta tavarana pitäisi olla jotain erityistä tai hienoa vintagea, että se kelpaisi. Vaunumökin hienot puusepän tekemät väliovet olivat halutuimpia, samoin kaupaksi menivät ikkunat listoineen ja lopulta pari mökin alla maatonutta kaasulamppuakin kelpasivat kaupantekijäisiksi.

Lopulta tuli päivä, jolloin purkumies saapui ison korkealavaisen autonsa ja purkukouransa kanssa purkamaan vaunun. Sitä ennen oli purettu peltikatto, laudoitukset päältä ja ikkunat ja ovet sekä aherrettu monta päivää poraamalla ja hakkaamalla lyöntimeisselillä irti messinkisiä saranoita ja heloja. Vaunun raudoitukset olivat näkyvissä paikoin seinien sisältä, seinien täyteenä oli kutterinlastua ja lattiasa hevosen häntäjouhia, tukihirret olivat lahoja ja jossain oli asunut pesällinen hevostuura-haisia jäljistä päätellen.

Silti minua suretti hävittää vanhaa junavunua ja mietin, olenko riittävästi dokumentoinut kaikki vaunun ja sen entisen elämän vaiheet. Tiedän, että vasta vuosien päästä tietää, mitä olisi pitänyt säilyttää ja mikä olisi ollut arvokasta. Tämä on myös sukuaan tutkivan dilemma, mitä säästetään, miten säästetään. Enemmän iloa jälkipolville on edes jotenkin järjestetystä arkistosta, kuin sekalaisista laatikoista ja pusseista tavaraa, paperia ja pikkuesineitä. Vähintä, mitä voimme tehdä, on kirjoittaa valokuviiin tiedot henkilöistä ja paikasta sekä ajasta niin kauan kun vielä muistaa edes osan, lajitella paperit arkistoiksi vaikka laatikoihin ja laittaa edes ruutupaperille tiedot sisällöstä ja se paperi kyseiseen laatikkoon.

Tuotetori

Näitä tuotteita voi ostaa myös sukuseuran tilaisuuksista.

Totta ja tarinoita. Sukuseuran 20-vuotishistoriikki	28,00 €
Vaakuna-standaari	30,00 €
Isännänviiri sukuvaakunalla	70,00 €
Taitekortit + kuori + sinettitarra	1,00 €
T-paidat (koot S - L - XL)	10,00 €
Sukupuupiiroksia (eri sukuhaaroja) A 3	1,00 €
Suvun avainkoodit -vihko	10,00 €
Markkulan talo, valokuvakopio A 3	1,50 €
Janakkalan Haapaniemen Ylöstalo -julkaisu	15,00 €
Kustaa Paturi – Maamies -julkaisu	10,00 €
Janakkalan Vähikkälän Hujalan sukuhaara -julkaisu	35,00 €

Tuotteita voi tilata:

Jukka Orkola (03) 616 9896, jukka.orkola(at)aina.net

Sakari Ponsimaa 0500 314 933, sakari.ponsimaa(at)saunalahti.fi

Totta ja tarinoita

Sukuseuran historiikki ”Totta ja tarinoita” kertoo sukuseuran perustamisesta, alkuvuosien hallituksen päätöksistä, jotka viitoittivat seuran toimintaa, sekä laajasti sukuseuran kokouksista, retkistä ja tapaamisista. Koska sukututkimus on seuran toiminnan keskiössä, kirjassa esitellään seuran julkaisemat tutkimukset ja luonnollisesti myös sukututkijat. Kirjassa kerrotaan myös seuran logosta ja vaakunasta ja sukuseuran taloudesta.

Kirjan hinta postikuluineen on 28 €

Kirjan voi tilata maksamalla hinnan postikuluineen Markkulan Sukuseura ry:n tilille FI83 5680 0020 1859 36 .

Rauli Tammela: Tammenjuuri-sarja

I	Tammelan Forsman-suku	XXII	Halkorven Anttilan suku
III	Ahlsten-Kantelus-suku	XXVIII	Vojakkalan kylän historia
VI	Lietsan Vahalahti-Lonka-suku	XXX	Kuparsaaren Kuparisia
VII	Vojakkalan Mikkola suku		
IX	Vojakkalan Kytömäen suku I		Tammenjuuri-sarjaa voi tilata osoitteesta:
XI	Vojakkalan Luukkola I		Lopen kirjasto, Kauppatie 3, 12700 Loppi
XVII	Teuron Viikarin suku		Puh. (019) 758 6320, Fax (019) 758 6327
XXI	Lietsan Seppälän suku		loppi.kirjasto(at)loppi.fi

Jäseneksi ilmoittautuminen

Sukunimi (myös entiset) _____

Etunimet _____

Osoite _____

Syntymäaika ja -paikka _____

Ammatti _____

Sähköposti _____

Puhelin _____

Saako merkkipäivätiedon julkaista sukuseuran lehdessä? Kyllä / Ei

Paikka ja päiväys _____

Allekirjoitus _____

Rekisterimerkinnät / *Suku- ja jäsenrekisterien hoitajat täyttävät*

Sukulaisuus todennettu

Merkitty jäsenrekisteriin

Palautusosoite:

Aino Vainio
Kangasniementie 8, 31600 JOKIOINEN
0500 654 807, ainovainio@hotmail.com

Palautusosoite: Aino Vainio, Kangasniementie 8, 31600 Jokioinen

ECONOMY

*Joulu oveen kolkkuttaa
taas - kuin aina ennen.
Lapsikuulat, avatkaa,
tulen vieraaksenne.
Taivaan tähtivaloa,
joulun rauhaa, onnea
teille lahjanani
annan vakastani
- Tule armas joulu!*

*Riemuita nyt kaiken suon,
leikin iloon hiivin.
Taivaan siunausta tuon,
suojaan enkelsiivin.
Lasten simät tuikkivat
niinkuin tähdet kirjkahat.
Huoletkin pois haihtuu,
iloksi ne vaihtuu.
- Tule armas joulu!*